

ZATWIERDZAM

**PREZES
Polskiej Akademii Nauk**

Prof. dr hab. Michał Kleiber

Warszawa, dnia 5 lipca 2011 r.

Z późniejszymi zmianami uchwalonymi przez Radę Naukową Instytutu i zatwierdzonymi przez Prezesa Polskiej Akademii Nauk z dnia:

1. 11 lipca 2012 roku,
2. 26 września 2016 roku,
3. 29 października 2019 roku,
4. 14 stycznia 2020 roku.

Statut

Instytutu Ochrony Przyrody Polskiej Akademii Nauk

I. Postanowienia ogólne

§ 1

1. Instytut Ochrony Przyrody, zwany dalej „Instytutem”, jest instytutem naukowym Polskiej Akademii Nauk.
2. Instytut kontynuuje tradycje tworzenia naukowych i społecznych podstaw ochrony przyrody i zasobów naturalnych, sięgające początków II Rzeczypospolitej, w szczególności:
 - 1) Tymczasowej Państwowej Komisji Ochrony Przyrody, utworzonej w 1919 r. przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, przekształconej w 1925 r. w Państwową Radę Ochrony Przyrody z siedzibą w Krakowie;
 - 2) Komitetów Ochrony Przyrody w Krakowie, Lwowie, Poznaniu, Warszawie i Wilnie utworzonych w latach 1920-1925;
 - 3) Biura Delegata Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego ds. Ochrony Przyrody powołanego w 1925 r. w Krakowie;
 - 4) Ligi Ochrony Przyrody utworzonej w 1928 r.;
 - 5) Biura Komitetu Ochrony Przyrody Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie;
 - 6) Krakowskiej Szkoły Hydrobiologicznej.

§ 2

Instytut działa na podstawie, w szczególności:

- 1) Ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. Nr 96, poz. 619);
- 2) Statutu Polskiej Akademii Nauk stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 8/2010 Zgromadzenia Ogólnego Polskiej Akademii Nauk z dnia 24 listopada 2010 r.;
- 3) Uchwały Prezydium Polskiej Akademii Nauk Nr 1/93 z dnia 1 lutego 1993 r. w sprawie utworzenia Instytutu Ochrony Przyrody Polskiej Akademii Nauk, zatwierdzonej przez Prezesa Rady Ministrów dnia 12 marca 1993 r.;
- 4) Decyzji Prezesa Polskiej Akademii Nauk Nr 49/98 z dnia 14 grudnia 1998 r. w sprawie wpisu Instytutu Ochrony Przyrody PAN do rejestru instytutów Polskiej Akademii Nauk;
- 5) Niniejszego Statutu.

§ 3

1. Siedzibą Instytutu jest Kraków.
2. Instytut może posiadać nowe jednostki organizacyjne na terenie całego Kraju.
3. Instytut posiada osobowość prawną.
4. Instytut posiada uprawnienia do nadawania stopnia doktora nauk biologicznych w zakresie biologii.

§ 4

1. Instytut używa pieczęci okrągłej z wizerunkiem godła Rzeczypospolitej Polskiej pośrodku i nazwą Instytutu w otoku: „Instytut Ochrony Przyrody Polskiej Akademii Nauk”.
2. Instytut używa pieczęci podłużnej z napisem: Instytut Ochrony Przyrody Polskiej Akademii Nauk al. Adama Mickiewicza 33; 31-120 Kraków.

II. Zadania Instytutu

§ 5

Przedmiotem działania Instytutu jest prowadzenie badań naukowych w zakresie nauk biologicznych oraz upowszechnianie wyników tych badań.

§ 6

Do zadań Instytutu należy w szczególności:

- 1) prowadzenie prac badawczych w zakresie biologii, ekologii, kształtowania środowiska, rybactwa, geologii i geografii;
- 2) prowadzenie prac rozwojowych i wdrażanie wyników tych badań do gospodarki;
- 3) wspieranie osób rozpoczynających karierę naukową;
- 4) kształcenie pracowników naukowych oraz specjalistów o szczególnych kwalifikacjach w zakresie szeroko pojmowanej ochrony przyrody;

- 5) współpraca z uczelniami, instytutami badawczymi i towarzystwami naukowymi, w szczególności w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych;
- 6) współpraca ze środowiskiem społeczno-gospodarczym w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych w celu ich wdrożenia;
- 7) rozwijanie międzynarodowej współpracy naukowej przez tworzenie konsorcjów naukowych i prowadzenie projektów badawczych wspólnie z partnerami zagranicznymi;
- 8) upowszechnianie wiedzy w zakresie działalności Instytutu;
- 9) wykonywanie innych zadań wynikających z obowiązujących przepisów oraz zleconych przez władze Polskiej Akademii Nauk;
- 10) kształcenie doktorantów.

§ 7

Zadania wymienione w § 6 Instytut realizuje w szczególności przez:

- 1) prowadzenie badań naukowych;
- 2) publikowanie wyników prac badawczych,
- 3) nadawanie stopni naukowych zgodnie z przyznanymi uprawnieniami,
- 4) prowadzenie działalności z zakresu kształcenia (studiów doktoranckich i podyplomowych);
- 5) prowadzenie prac wdrożeniowych służących ochronie przyrody;
- 6) ochronę własnych oryginalnych rozwiązań naukowo-technicznych i metodycznych w kraju i za granicą;
- 7) współpracę z krajowymi i zagranicznymi instytucjami naukowymi;
- 8) opracowywanie ekspertyz i udzielanie opinii w zakresie problematyki naukowej Instytutu;
- 9) organizowanie zebrań naukowych o zasięgu krajowym lub międzynarodowym (konferencje, zjazdy, sympozja naukowe itp.);
- 10) współdziałanie z instytucjami zajmującymi się upowszechnianiem wiedzy w dziedzinach określanych w § 6;
- 11) organizację obsługi potrzeb bibliotecznych oraz dokumentacyjno-informacyjnych w zakresie swojej działalności naukowej;
- 12) dbałość o przestrzeganie zasad etyki;
- 13) prowadzenie albo współprowadzenie z innymi uprawnionymi podmiotami szkoły doktorskiej, oraz prowadzenie innych form kształcenia.

III. Organizacja Instytutu

§ 8

Organami Instytutu są:

- 1) Dyrektor,
- 2) Rada Naukowa.

§ 9

1. Prezes Polskiej Akademii Nauk powołuje na Dyrektora Instytutu osobę wybraną w drodze konkursu na okres 4 lat.
2. Zastępców Dyrektora w liczbie dwóch tj. Zastępcę Dyrektora d/s naukowych i Zastępcę Dyrektora d/s ogólnych zatrudnia Dyrektor.

3. Dyrektor Instytutu powierza funkcję Zastępcy Dyrektora ds. Naukowych i Zastępcy Dyrektora ds. Ogólnych po uprzednim zaopiniowaniu ich kandydatur przez Radę Naukową. W czasie kadencji Zastępcy Dyrektora może zostać odwołany z funkcji przez Dyrektora po uzyskaniu aprobaty Rady Naukowej.

§ 10

1. Do zakresu działania Dyrektora należy w szczególności:
 - 1) kierowanie Instytutem i reprezentowanie go na zewnątrz;
 - 2) wykonywanie w stosunku do pracowników Instytutu czynności z zakresu prawa pracy zastrzeżone dla pracodawcy;
 - 3) przedstawianie Radzie Naukowej projektów programów, opinii i wniosków należących do zakresu jej działania;
 - 4) przygotowywanie projektów schematu struktury organizacyjnej Instytutu;
 - 5) ustalanie regulaminu organizacyjnego Instytutu;
 - 6) opracowanie regulaminu pracy Instytutu;
 - 7) czuwanie nad prawidłowym rozwojem naukowym i doskonaleniem zawodowym pracowników;
 - 8) powoływanie i odwoływanie kierowników wewnętrznych jednostek organizacyjnych oraz ustalanie zasad ich wynagradzania z tytułu pełnionych funkcji;
 - 9) powoływanie i odwoływanie zespołów redakcyjnych wydawnictw Instytutu oraz ustalanie zasad wynagradzania osób pełniących funkcję w redakcjach;
 - 10) utworzenie studiów doktoranckich lub szkoły doktorskiej i wykonywanie zadań określonych w regulaminie studiów lub regulaminie szkoły doktorskiej.
2. Dyrektor kieruje bieżącą działalnością Instytutu, odpowiada za gospodarowanie mieniem zgodnie z obowiązującymi zasadami oraz odpowiada za wynik finansowy Instytutu.

§ 11

1. Do zadań Zastępcy Dyrektora ds. Naukowych należy w szczególności:
 - 1) współdziałanie w sporządzaniu planów badań statutowych i nadzorowanie ich realizacji;
 - 2) koordynowanie badań statutowych i zadań poza statutowych przyjętych w formie zleceń lub projektów badawczych (grantów);
 - 3) przygotowywanie sprawozdań z działalności badawczej;
 - 4) koordynowanie działań w zakresie bieżącej współpracy naukowej z krajowymi i zagranicznymi instytucjami naukowymi;
 - 5) opieka nad postępami badań i rozwojem młodej kadry naukowej;
 - 6) czuwanie nad realizacją zakresów czynności pracowników naukowych;
 - 7) nadzór nad działalnością wdrożeniową i patentową;
 - 8) współpraca ze środkami społecznego przekazu.
2. Do zadań Zastępcy Dyrektora ds. Ogólnych należy w szczególności:
 - 1) nadzór nad działalnością administracyjno-ekonomiczną, a zwłaszcza nad:
 - przygotowaniem wniosków i sprawozdań z działalności wspomagającej; badania, zakupów inwestycyjnych itp. zgodnie z obowiązującymi przepisami;
 - prawidłową gospodarką i zabezpieczeniem przedmiotów majątkowych stanowiących własność Instytutu;
 - sporządzaniem planów inwestycyjnych Instytutu;
 - nadzór nad prawidłowym zabezpieczeniem mienia Instytutu;

- 2) współpraca z księgowością na odcinku finansowo-rozliczeniowym, nadzór w zakresie BHP, Ppoż. i obrony cywilnej w Instytucie;
- 3) współudział w podejmowaniu decyzji w zakresie polityki kadrowej, finansowej i prawidłowej organizacji Instytutu;
- 4) podpisywanie dokumentów finansowych, zamówień oraz korespondencji o tematyce administracyjno ekonomicznej wychodzącej z Instytutu;
- 5) inne sprawy organizacyjne zlecone przez Dyrektora lub wyłaniające się w pracy Instytutu.

3. Szczegółowy zakres działania swoich zastępców ustala Dyrektor Instytutu.

§ 12

1. Dyrektor może powołać organy doradcze i opiniodawcze.
2. Skład, zakres działania i tryb pracy organów, o których mowa w ust. 1 określa decyzja Dyrektora o ich powołaniu.

§ 13

1. Rada Naukowa Instytutu Ochrony Przyrody PAN składa się z nie więcej niż 42 członków.
2. Kadencja Rady Naukowej trwa 4 lata.

§ 14

W skład Rady Naukowej wchodzi z głosem stanowiącym:

1. Osoby z tytułem naukowym lub stopniem naukowym doktora habilitowanego zatrudnione w Instytucie w pełnym wymiarze czasu pracy lub wybrani przez nie przedstawiciele w liczbie nie większej niż 18 osób;
2. Członkowie Polskiej Akademii Nauk powołani do udziału w pracach Rady Naukowej przez Wydział II Nauk Biologicznych i Rolniczych Polskiej Akademii Nauk;
3. Osoby z tytułem naukowym lub stopniem naukowym doktora habilitowanego nie zatrudnione w Instytucie lub zatrudnione w nim w niepełnym wymiarze czasu pracy wybrane przez osoby wymienione w § 14, pkt. 1 i 2, w liczbie 14 osób;
4. wybrani przedstawiciele młodej kadry naukowej w liczbie 2 osób, zatrudnieni w Instytucie w pełnym wymiarze czasu pracy;
5. Dyrektor Instytutu i jego Zastępca ds. Naukowych;
6. Wybrany przedstawiciel doktorantów, jeżeli Instytut prowadzi kształcenie doktorantów.

§ 15

Liczba osób spoza Instytutu w Radzie Naukowej wynosi 14 osób.

§ 16

1. Kandydatury na członków Rady Naukowej wymienionych w § 14, pkt 3, mogą zgłaszać:

- 1) Przewodniczący Rady Kuratorów Wydziału II Nauk Biologicznych i Rolniczych Polskiej Akademii Nauk;
 - 2) Dyrektor Instytutu;
 - 3) usępująca Rada Naukowa lub jej prezydium;
 - 4) osoby z tytułem naukowym lub stopniem naukowym doktora habilitowanego zatrudnione w Instytucie;
 - 5) członkowie Polskiej Akademii Nauk, specjaliści w zakresie reprezentowanych przez Instytut dziedzin nauki.
2. Wyboru kandydatów na członków Rady Naukowej, wymienionych w § 14 pkt 1, dokonuje zebranie tych pracowników zwykłą większością głosów, w trybie tajnym, przy obecności co najmniej 50% uprawnionych do głosowania. Pracownicy zatrudnieni w Instytucie w pełnym wymiarze czasu pracy, którzy w trakcie trwającej kadencji Rady uzyskali stopień doktora habilitowanego, mogą wejść w jej skład w trybie wyborów uzupełniających, przeprowadzonych na zasadach określonych w § 16 pkt 2.
 3. Wyboru kandydatów na członków Rady Naukowej, wymienionych w § 14 pkt 3, dokonują osoby wymienione w § 14 pkt 1 i 2, zwykłą większością głosów, w trybie tajnym, przy obecności co najmniej 50% uprawnionych do głosowania.
 4. Wyboru kandydatów na członków Rady Naukowej, wymienionych w § 14 pkt 4, spośród innych pracowników naukowych niż wymienionych w § 14 pkt 1 dokonuje zebranie ogólne tych pracowników w trybie tajnym, przy obecności co najmniej 50% uprawnionych do głosowania;
 5. Wyboru przedstawiciela doktorantów dokonuje zebranie doktorantów, zwykłą większością głosów, w trybie tajnym, przy obecności co najmniej 50% uprawnionych do głosowania.
 6. Zebrania wyborcze pracowników wymienionych w § 14 pkt 1, w odniesieniu do członków Rady określonych w § 14 pkt 1 i 3, zwołuje Dyrektor Instytutu nie później niż jeden miesiąc przed upływem kadencji Rady.
 7. Zebranie wyborcze młodej kadry naukowej (§ 14, pkt 4) oraz przedstawiciela doktorantów (§ 14, pkt 5) zwołuje i prowadzi Zastępca Dyrektora ds. Naukowych, nie później niż jeden miesiąc przed upływem kadencji Rady.

§ 17

Aktu powołania osób wybranych do Rady Naukowej dokonuje Wiceprezes Polskiej Akademii Nauk nadzorujący Wydział II Nauk Biologicznych i Rolniczych PAN lub upoważniona przez niego osoba.

§ 18

1. Rada Naukowa sprawuje bieżący nadzór nad działalnością Instytutu, dbając zwłaszcza o wysoki poziom jego działalności naukowej i rozwój osób rozpoczynających karierę naukową.
2. Rada Naukowa w szczególności:
 - 1) określa profil Instytutu, uwzględniając kierunki rozwoju światowej nauki;
 - 2) przyjmuje programy badań, współpracy z zagranicznymi instytucjami naukowymi oraz działalności wydawniczej;
 - 3) zatwierdza sprawozdania z działalności Instytutu;
 - 4) dokonuje oceny działalności zawodowej pracowników naukowych Instytutu;
 - 5) przeprowadza przewody doktorskie oraz przedstawia wnioski o nadawanie stopnia naukowego, w ramach posiadanych uprawnień;

- 6) uchwała statut placówki i jego zmiany;
- 7) uchwała sposób i tryb przeprowadzania konkursów na poszczególne stanowiska naukowe;
- 8) powołuje rzecznika dyscyplinarnego w Instytucie;
- 9) podejmuje uchwały w innych sprawach zastrzeżonych do kompetencji Rady Naukowej w ustawie i statucie Akademii;
- 10) opiniuje kandydatury na Dyrektora Instytutu i jego zastępców;
- 11) zgłasza i opiniuje kandydatury do nagród naukowych;
 - 11a) uchwała regulamin studiów doktoranckich oraz regulamin szkoły doktorskiej, uchwała zasady rekrutacji do szkoły doktorskiej, uchwała program kształcenia w szkole doktorskiej, który wymaga zaopiniowania przez samorząd doktorantów – przy czym w przypadku bezskutecznego upływu 7 dni, wymóg zasięgnięcia opinii uważa się za spełniony – a także wykonuje inne czynności określone w tych uchwałach;
- 12) rozpatruje inne sprawy wynikające z obowiązujących przepisów, decyzji władz Polskiej Akademii Nauk oraz wniesionych pod obrady przez członka Rady Naukowej, Dyrektora Instytutu lub Prezesa Polskiej Akademii Nauk.

§ 19

Zasady i tryb działania Rady Naukowej i Prezydium określa uchwalony przez Radę regulamin.

§ 20

1. W skład Kolegium Instytutu wchodzi:
 - 1) Dyrektor Instytutu,
 - 2) Zastępcy Dyrektora Instytutu,
 - 3) kierownicy zakładów,
 - 4) główny księgowy,
 - 5) specjalista ds. kadrowych.
2. Do zakresu działania Kolegium należy w szczególności:
 - 1) omawianie spraw związanych z realizacją zadań Instytutu, w tym:
 - a) analiza planów badań naukowych, współpracy naukowej z zagranicą, planów wydawniczych oraz kształcenia i doskonalenia kadry;
 - b) okresowa analiza: realizacji planów badań naukowych i wykorzystania ich wyników, gospodarowania środkami pozostającymi w dyspozycji Instytutu oraz funkcjonowania systemu organizacji pracy w Instytucie;
 - c) analiza działalności kadry naukowej oraz innych grup pracowniczych;
 - 2) omawianie zagadnień związanych z bieżącym kierowaniem pracami Instytutu;
 - 3) omawianie innych spraw wniesionych pod obrady przez członka Kolegium.
3. Zebranie Kolegium zwołuje Dyrektor Instytutu w miarę potrzeby.
4. Obradom Kolegium przewodniczy Dyrektor Instytutu lub upoważniony przez niego zastępca.
5. Obrady Kolegium są protokołowane.

§ 21

1. Schemat struktury organizacyjnej Instytutu stanowi załącznik do Statutu.
2. Wewnętrzną organizację Instytutu określa regulamin organizacyjny ustalony przez Dyrektora.

3. W celu realizacji zadań statutowych w Instytucie mogą być tworzone „Zespoły Badawcze” podlegające bezpośrednio z-cy dyrektora ds. naukowych.
4. Decyzje o powołaniu i rozwiązaniu Zespołu Badawczego podejmuje każdorazowo Dyrektor Instytutu na wniosek pracownika naukowego.
5. Zespół Badawczy winien spełniać każdorazowo warunki określone w stosownym zarządzeniu dyrektora.

IV. Komisja dyscyplinarna orzekająca w sprawach dyscyplinarnych pracowników naukowych w pierwszej instancji

§ 22

1. Komisja dyscyplinarna Instytutu składa się z czterech członków wybieranych zgodnie z trybem określonym w § 22 pkt 2. Przewodniczącym komisji powinien być pracownik naukowy zatrudniony na stanowisku nie niższym niż obwiniony.
2. Kandydatów na członków komisji dyscyplinarnej zgłaszają wszyscy pracownicy naukowcy i badawczo-techniczni Instytutu. Wyboru kandydatów dokonuje zebranie pracowników naukowych i badawczo-technicznych Instytutu, zwykłą większością głosów, w trybie tajnym, przy obecności co najmniej 50% uprawnionych do głosowania. Kadencja komisji dyscyplinarnej wynosi 4 lata.

IVa. Tryb wyboru komisji dyscyplinarnych właściwych w sprawach doktorantów

§ 22a

1. Komisja dyscyplinarna właściwa dla spraw doktorantów, składa się z pięciu samodzielnych pracowników naukowych (w tym przewodniczącego) oraz przedstawiciela doktorantów. Członków komisji dyscyplinarnej powołuje na roczną kadencję Dyrektor Instytutu, po zasięgnięciu opinii Rady Naukowej.
2. Odwoławcza komisja dyscyplinarna właściwa dla spraw doktorantów, składa się z pięciu samodzielnych pracowników naukowych (w tym przewodniczącego) oraz przedstawiciela doktorantów. Członków odwoławczej komisji dyscyplinarnej powołuje na roczną kadencję Dyrektor Instytutu, po zasięgnięciu opinii Rady Naukowej.
3. W przypadku współprowadzenia szkoły doktorskiej z innymi uprawnionymi podmiotami, komisje dyscyplinarne powoływane są w jednostce koordynującej.

V. Postanowienia końcowe

§ 23

Gospodarkę finansową Instytutu regulują odrębne przepisy.

§ 24

Organizację i porządek w procesie pracy oraz związane z tym prawa i obowiązki pracodawcy i pracowników ustala regulamin pracy.

§ 25

Niniejszy Statut został uchwalony przez Radę Naukową Instytutu w dniu 8 grudnia 2010 r., zaopiniowany przez Wydział II Nauk Biologicznych i Rolniczych PAN w dniu 22.06.2011 r. i wszedł w życie po zatwierdzeniu przez Prezesa Polskiej Akademii Nauk w dniu 5 lipca 2011 roku.

§ 26

Zmiana Statutu następuje w trybie przewidzianym dla jego zatwierdzenia.

§ 27

Traci moc Statut Instytutu zatwierdzony przez Prezesa Polskiej Akademii Nauk w dniu 3 lutego 2004 r.